

GREENDEAL DUURZAME ZORG

Natuur en gezondheid

fiche **BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID** – versie mei 2024

UITGANGSPUNT DUIDING BELANG BIODIVERSITEIT

De voordelen van biodiversiteit worden momenteel in dit CoP benaderd vanuit het oogpunt van de menselijke (patiënten, zorgverstrekkers en bezoekers) gezondheid. Dit zoveel mogelijk gelet op een wetenschappelijke basis. Zowel directe (principes 1,2 en 3) als indirecte (principes 2 en 3) voordelen worden daarbij in acht genomen.

“We should preserve every scrap of biodiversity as priceless while we learn to use it and come to understand what it means to humanity.”

Edward .O. Wilson

De drie principes die vandaag binnen onderwerp BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID naar voor worden geschoven zijn:

1. Aandacht voor de positieve impact van biodiversiteit op het trainen van het immuunsysteem, het contact met old friends, en het verrijken van het menselijke microbiom en de weerslag daarvan op de fysieke en psychische gezondheid. (sluit aan bij de biodiversiteitshypothese)
2. Een hogere soortenrijkdom kan bijdragen aan het stabiliseren of vermijden van excessen zoals bepaalde ziekten en plagen. Dit kan zowel direct als indirect weerslag hebben op de menselijke gezondheid en de gezondheid van planten en dieren. (sluit aan bij de verdunningseffect-hypothese)
3. Biodiversiteit versterkt ecosystemendiensten en kan bijdragen aan gezondere lucht. Voorbeelden: bepaalde bomen/planten vangen fijnstof af, reduceren CO2 of produceren fytoncides die de gezondheid kunnen verbeteren.

Doelstelling CoP BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID

We richten ons momenteel op de rechtstreekse voordelen die een biodiverse omgeving ter ondersteuning van de zorg kan bieden. Dit wil zeggen hoe biodiversiteit, door menselijk contact met natuur, kan bijdragen aan de menselijke gezondheid. De klemtonen liggen daarbij op het optimaliseren van de inrichting van de buitenomgeving en de wijze waarop de mens er natuurcontact kan maken. We houden in functie van het verhogen van de biodiversiteit rekening met de effecten op patiënten, personeel en bezoekers.

INSPIRATIE

[Biodiversity and Health](#)

[WHO and the importance of biodiversity for human health](#)

[Why is biodiversity important - with Sir David Attenborough | The Royal Society](#)

[How loss of biodiversity threatens human health | DW News](#)

8 mei | thema moment | onderwerp BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID

Vraagstelling ter plaatse (aanzet tot verder debat)

- Niet elk type biodiverse setting is even geschikt voor een zorgbehoevende doelgroep van demente bejaarden (al dan niet in een rolstoel).

80% van de testgroep schat dat een biodiverse tuin het beste is voor de desbetreffende zorgbehoevende doelgroep, 15% schat dat een biodivers park het best is voor deze doelgroep en 5% schat dat een biodivers bos het meest geschikt is voor deze doelgroep.

- De individuele voordelen die een natuurlijke biodiverse omgeving kan opleveren, zijn afhankelijk van de manier waarop men contact maakt met de natuur

55% schat het positief effect van natuurcontact het hoogst bij blootstelling aan biodiversiteit d.m.v. contact met andere mensen en dit in biodiverse omgevingsnatuur. 25% denk dat zintuigelijk waarnemen van biodiverse natuur het beste natuurcontact oplevert en 20% ziet het verzorgen van verschillende soorten (kamer)planten als de ideale vorm voor natuurcontact.

Evaluatie

Het is interessant te zien hoe uiteenlopend we naar een beeld of keuzemogelijkheid kijken. Nog interessanter is te weten waarom een bepaalde keuze wordt gemaakt en wat welke keuze juist inhoudt. Graag gaan we hierover op het komende CoP rond BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID het gesprek aan.

Wordt vervolgd

Agendapunten voor CoP BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID

RUIMTEGEBRUIK

- prioritering inrichting tuin, park of bos binnen een zorgcontext
- “kan de zorg twee doelen dienen?” | zorgnatuur ↔ wilde natuur (twee uitersten van een gradiënt; overgangssituaties in functie van relatietheorie - valkuilen en mogelijkheden in functie van duurzaam succes)

NATUURCONTACT

- biodiverse zorgnatuur; voordelen, opportuniteiten en mogelijke valkuilen

GROENNORMEN

- GEM-werkwijze (globaal ecologisch model)
- 3-30-300 regel; een mogelijke groennorm voor zorgnatuur?
- Natuurrijk grasland als standaard?
- Elke boom: klimaatboom, toekomst- en gezondheidsboom
- biodiversiteit, enkel inheems of ook neo-inheems en/of uitheems?

Contact

SPOC onderwerp BIODIVERSITEIT & GEZONDHEID peijn.verheyen@uzgent.be

Algemeen: GreenDeal_zorgwelzijn@vlaanderen.be

013.
DUURZAME
ZORG

GREENDEAL